

[Albrechtsen]

omtalte Mr. Rhineland fra USA er kommet med, at dette anlæg tjener til tidlig varsling af et raketangreb.

På den baggrund mener jeg, at der er rejst en så alvorlig tvivl om lovligheden af anlægget, at det må føre til en konkret dansk vurdering.

Forsvarsministeren (Engell):

Nu skal jeg i min første besvarelse nøjes med at komme ind på de ting, som hr. Albrechtsen har rejst i sit spørgsmål til mig.

Lad mig her indledningsvis sige, at spørgsmålet om Thuleradarens forenelighed med ABM-traktaten principielt er et bilateralt anliggende mellem USA og Sovjet, og det tilkommer – som jeg allerede har sagt – selv sagt de to parter at fortolke denne aftale, de i fællesskab har indgået, og herunder vurdere, om modparten overholder den.

Nu kan jeg forstå, at hr. Albrechtsen er særdeles skriftklog, når det gælder ABM-traktaten. Jeg ved ikke, om nogen af de to supermagter agter at konsultere hr. Albrechtsen, inden disse forhandlinger føres.

Det er den amerikanske holdning, at radaren i Thule ikke er i modstrid med ABM-traktaten, fordi traktaten ikke fastlægger begrænsninger på ældre radaranlæg, der eksisterede på det tidspunkt, da traktaten blev underskrevet. Og eftersom artikel VII faktisk tillader modernisering og udskiftning af ABM-systemerne og deres komponenter, så synes der desto mere grund til at antage, at det er tilladeligt at erstatte eksisterende Early Warning-anlæg med moderniserede versioner af tilsvarende karakter.

Det forekommer mig ikke, at der her er tale om nogen spidsfindig fortolkning, som hr. Albrechtsen er inde på i sit spørgsmål. Heller ikke artikel VI, hvorefter parterne forpligter sig til ikke i fremtiden at deployere radaranlæg til tidlig varsling af strategiske ballistiske raketangreb, kan derfor, så vidt jeg kan se, med rimelighed anses for at være overtrådt.

Men som jeg har sagt, må det overlades til parterne selv at fastslå, om og i hvilke tilfælde der foreligger overtrædelse af ABM-traktaten.

Hvad angår – hvad hr. Albrechtsen også er inde på i sit spørgsmål – påstanden om, at England har blokeret for modernisering af et

tilsvarende amerikansk radaranlæg i Fyllingsdale, kan jeg sige, at det ikke stemmer med de oplysninger, jeg har. Det er også britisk opfattelse, at Fyllingsdale ikke er i strid med ABM-traktaten, eftersom det eksisterede før traktatens undertegnelse. Men det er rigtigt, at der stadig foregår drøftelser mellem USA og Storbritannien om moderniseringen. Disse angår imidlertid, så vidt jeg ved, især finansieringsspørgsmålet.

Albrechtsen (VS):

Ministeren mener altså, så vidt jeg har forstået, at fortolkningen af dette spørgsmål skal overlades til USA.

Så vil jeg godt spørge ministeren, om det betyder, at ministeren mener, at Danmark er uden ansvar for de ulovligheder, der eventuelt foregår på dansk territorium, på grønlandsk territorium, på Thulebasens territorium. Det fralægger ministeren sig altså ansvaret for. Og ministeren mener altså, at det heller ikke har nogen betydning, at folketinget har pålagt regeringen at værne om ABM-traktaten, og at det ikke har særlig betydning, når det foregår på dansk territorium. Det er altså det, ministeren mener.

Så vil jeg godt spørge ministeren, om det ikke er korrekt, når jeg siger, at det ikke bare er Sovjet, der har rejst tvivl om disse anlægs lovlighed i Fyllingsdale og Thule, det er bl.a. også eksperten Mr. Rhineland, der var med som juridisk rådgiver for den amerikanske regering under forhandlingerne om ABM-traktaten og derfor har uhyre god forstand på, hvad den drejer sig om, og dens rækkevidde, og at det faktisk er amerikanske eksperter, som har rejst spørgsmålet om lovligheden af det, der foregår i Thule; det er faktisk ikke først og fremmest Sovjetunionen. Er det ikke korrekt, hr. minister?

Forsvarsministeren (Engell):

Det, jeg gav udtryk for, hr. Albrechtsen, var, at der er tale om en traktat indgået mellem de to supermagter, og at det derfor tilkommer supermagterne at vurdere og forhandle spørgsmålet om overtrædelser af traktaten. Det er dem, der har underskrevet den.

Må jeg så sige, at når det gælder de forskellige synspunkter og påstande, der har været fremme fra hr. Rhineland, som hr. Albrechtsen flittigt citerer – jeg har også læst